

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118235865
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6118235865.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu: PBA ONE s.r.o., so sídlom Sliezska 9, 831 03 Bratislava, IČO: 36 792 985, právne zastúpený VRBA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Sliezska 9, 831 03 Bratislava, IČO: 35 918 225, proti žalovanému: X. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V. XXX/X, XXX XX V., v konaní o zaplatenie 112 980,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/27/2018-199 zo dňa 16. júla 2020 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku o čiastočnom vyhovení žalobe **potvrdzuje.**
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie v III. výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania **mení tak, že žalovaný je povinný** nahradiť žalobcovi trovy prvoinštančného konania v rozsahu 84,46% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.
- III. Žalovaný je **povinný** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 80 000,- Eur, zmluvnú pokutu vo výške 32 980,- Eur, úrok z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 80 000,- Eur od 16. 08. 2013 do zaplatenia, zmluvný úrok 2% zo sumy 80 000,- Eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok); vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II. výrok) a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (III. výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca si žalobou uplatňoval sumu 112 980,- Eur (z toho pôžičku vo výške 80 000,- Eur a zmluvnú pokutu vo výške 32 980,- Eur), ako aj zmluvný úrok vo výške 2% ročne zo sumy 40 000,- Eur od 08.02.2013 do zaplatenia a zo sumy 40 000,- Eur od 12.02.2013 do zaplatenia titulom zmluvy o pôžičke zo dňa 07. 02. 2013 uzavretej medzi jeho právnym predchodcom - spoločnosťou M., spol. s r.o., so sídlom X. XX, 820 09 Bratislava, IČO: XX XXX XXX a žalovaným a titulom zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 07. 12. 2017. Dňa 22. 06. 2016 právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dohodu o splátkach a uznaní dlhu, žalovaný uznal dlh a na základe dohodnutého splátkového kalendára sa zaviazal dlh zaplatiť. Do podania žaloby žalovaný dlžnú sumu s príslušenstvom neuhradil. Žalobca si preto uplatnil úrok z omeškania 5,5 % ročne zo sumy 80 000,- Eur od 16. 08. 2013 do zaplatenia.

3. Na základe dokazovania vykonaného v konaní pred súdom prvej inštancie bolo zistené nasledovné:

4. Zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 07. 02.2013 medzi veriteľom - právnym predchodcom žalobcu a dlžníkom - žalovaným vyplýva, že zmluvné strany si dohodli, že veriteľ poskytne dlžníkovi peňažné prostriedky prevodom na jeho účet uvedený v záhlaví zmluvy v dvoch častiach, prvú časť vo výške 40 000,- Eur v deň podpisu zmluvy (07. 02. 2013) a druhú vo výške 40 000,- Eur najneskôr do 11. 02. 2013. Dlžník sa zaviazal vrátiť pôžičku do 15. 08. 2013 spolu s dohodnutým úrokom za poskytnutie pôžičky vo výške 2% prevodom na bankový účet veriteľa uvedený v zmluve. Zmluvné strany si ďalej dohodli, že v prípade, ak dlžník svoj záväzok vrátiť peniaze v dobe a za podmienok vymedzených v zmluve veriteľovi nespĺní, má veriteľ právo na zmluvnú pokutu vo výške 0,025% z nezaplatennej čiastky za každý deň omeškania. Zmluvné strany si napokon dohodli, že zmluvu možno meniť a dopĺňať, resp. rušiť len na základe vzájomnej dohody zmluvných strán vo forme písomných dodatkov k zmluve. Zmluva je riadne podpísaná oboma zmluvnými stranami.

5. Z mailovej komunikácie medzi žalovaným a finančnou riaditeľkou právneho predchodcu žalobcu (č. l. 129 - 131 spisu) vyplýva, že finančná riaditeľka právneho predchodcu žalobcu zaslala dňa 06. 02. 2013 v prílohe mailu žalovanému zmluvu o pôžičke so žiadosťou o kontrolu a odsúhlasenie obsahu zmluvy. Dňa 07. 02. 2013 jej žalovaný odpovedal, že iniciály a číslo účtu uvedené v zmluve sú v poriadku, rovnako súhlasil aj s obsahom zmluvy. Zároveň potvrdil, že peniaze mu boli pripísané na účet. V mailovej komunikácii zo dňa 11. 02. 2013 medzi uvedenými osobami žalovaný potvrdil, že aj druhá čiastka mu bola pripísaná na účet.

6. Z výpisu z bankového účtu právneho predchodcu žalobcu súd zistil, že tento poukázal na bankový účet žalovaného dňa 07. 02. 2013 sumu 40 000,- Eur a dňa 11. 02. 2013 sumu 40 000,- Eur, pričom pri oboch bankových prevodoch je v predmete pre prijímateľa platby uvedená poznámka „pôžička O. / M., spol. s r.o.“.

7. Z výpisu z obchodného registra právneho predchodcu žalobcu súd zistil, že v čase uzatvorenia zmluvy o pôžičke medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nebolo predmetom podnikateľskej činnosti právneho predchodcu žalobcu poskytovanie finančných prostriedkov tretím osobám.

8. Z Dohody o splátkach a uznaní dlhu zo dňa 22. 06. 2016 vyplýva, že žalovaný písomne uznal svoj dlh voči právnemu predchodcovi žalobcu vo výške 84 629,04 Eur vzniknutý z dôvodu nesplatenia pôžičky a úrokov z pôžičky podľa zmluvy o pôžičke čo do dôvodu a výšky. Uznal, že pohľadávka veriteľa voči dlžníkovi vznikla na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 07. 02. 2013, v zmysle ktorej veriteľ dlžníkovi poskytol dňa 07. 02. 2013 prvú časť pôžičky vo výške 40 000,- Eur a druhú časť pôžičky dňa 11. 02. 2013 vo výške 40 000,- Eur. Zároveň sa žalovaný zaviazal právnemu predchodcovi žalobcu dlh zaplatiť v mesačných splátkach vo výške a v termínoch tam uvedených. Zmluvné strany si pre prípad nezaplatenia čo i len jednej splátky v dohodnutej výške a termíne dohodli, že sa celý dlh spolu s úrokmi a zmluvnou pokutou stáva predčasne splatným a zročným a žalovaný je povinný uhradiť právnemu predchodcovi žalobcu nezaplatený zostatok dlhu spolu s úrokmi a zmluvnou pokutou v celej výške tak, ako keby k uzavretiu dohody o splátkach nedošlo.

9. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 07. 12. 2017 postupca (právny predchodca žalobcu) postúpil svoju pohľadávku s príslušenstvom voči dlžníkovi (žalovanému) vzniknutú zo zmluvy o pôžičke zo dňa 07. 02. 2013 na postupníka (žalobcu) za odplatu.

10. Právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky s príslušenstvom listom zo dňa 07. 12. 2017 doručeným žalovanému dňa 28. 12. 2017.

11. S poukazom na ustanovenie § 657, § 658 ods. 1, § 558, § 101, § 110 ods. 1, § 544 ods. 1 a 2, § 524 a § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej aj „O. z.“) a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.“) dospel súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania k nasledovným záverom:

12. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol záväzkový vzťah na základe zmluvy o pôžičke podľa § 657 O. z.. V konaní nebola sporná skutočnosť, že právny predchodca žalobcu

žalovanému peňažné prostriedky v sume 80 000,- Eur poskytol na bankový účet a žalovaný do dňa podania žaloby peňažnú pôžičku v dobe a spôsobom dohodnutými v zmluve nevrátil.

13. K námietke žalovaného, že zmluvný vzťah zo zmluvy o pôžičke je spotrebiteľský, pretože právny predchodca žalobcu pri uzatvorení zmluvy mal postavenie dodávateľa a žalovaný spotrebiteľa, súd prvej inštancie uviedol, že táto skutočnosť v konaní preukázaná nebola. Právny predchodca žalobcu pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, čo vyplýva aj z výpisu z obchodného registra právneho predchodcu žalobcu, ktorý v predmete činnosti nemá a ani v čase uzatvorenia zmluvy o pôžičke nemal zapísané oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov.

14. Žalovaný v konaní ďalej namietal neurčitost' a nezrozumiteľnosť zmluvných dojednaní o zmluvnej pokute a zmluvnom úroku v zmluve o pôžičke. Súd prvej inštancie mal za to, že dojednanie o zmluvnej pokute v článku IV. zmluvy je jasné, zrozumiteľné, určité a spĺňa všetky zákonné náležitosti dohody o zmluvnej pokute podľa O. z. Vysvetlil, že zmluvná pokuta patrí k zabezpečovacím prostriedkom záväzkového práva, je to dohodou účastníkov určená peňažná suma, resp. určený spôsob jej výpočtu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Možno ju dohodnúť aj pre prípad omeškania dlžníka so splatením peňažného záväzku s tým, že výška zmluvnej pokuty bude závislá na dobe, po ktorú trvá porušenie zmluvnej povinnosti dlžníka. Súd prvej inštancie uzavrel, že keďže žalovaný peňažné prostriedky do dňa podania žaloby nevrátil a dlh voči právnenému predchodcovi žalobcu písomne dňa 22. 06. 2016 uznal čo dôvodu a výšky, ktorým úkonom žalovaného došlo k prolongácii premlčacej doby v konaní uplatneného nároku, je daný aj nárok na zaplatenie vyčíslenej zmluvnej pokuty vo výške 32 980,- Eur.

15. Taktiež dojednanie o zmluvnom úroku v článku II. bode 2.3 zmluvy považoval súd prvej inštancie za platné. Zmluvné strany v zmluve o pôžičke dohodli záväzok žalovaného zaplatiť veriteľovi za poskytnutie pôžičky úrok vo výške 2%. Z uvedeného je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že zmluvné strany nedohodli časový rozsah úročenia. Preto je podľa názoru súdu prvej inštancie daný nárok na zaplatenie zmluvného úroku 2% zo sumy 80 000,- Eur.

16. Ďalej mal súd prvej inštancie za to, že zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 07. 12. 2017 postúpil právny predchodca žalobcu pohľadávku s príslušenstvom voči žalovanému zo zmluvy o pôžičke zo dňa 07. 02. 2013 a platným uznaním dlhu žalovaným došlo podľa § 110 ods. 1 O. z. k prolongácii premlčacej doby v konaní uplatneného nároku. Dodal, že právo na zmluvnú pokutu zabezpečujúce postúpenú pohľadávku je právom spojeným s postúpenou pohľadávkou. Postúpiť možno akúkoľvek pohľadávku, ktorá v deň postúpenia nezanikla a ktorou je veriteľ oprávnený zmluvne disponovať. S postúpenou pohľadávkou prechádza podľa § 524 ods. 2 O. z. aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Pohľadávka, ktorá je zabezpečená zmluvnou pokutou prechádza na postupníka vrátane práva na zmluvnú pokutu, teda zabezpečenie pohľadávky trvá aj naďalej a patrí postupníkovi.

17. Napokon súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný svoj zmluvný záväzok riadne a včas nesplnil a je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, preto je daný aj nárok na zákonný úrok z omeškania.

18. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie vyhovel žalobe v časti uplatneného nároku na vrátenie pôžičky vo výške 80 000,- Eur, zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 32 980,- Eur, zmluvného úroku vo výške 2% zo sumy 80 000,- Eur a zákonného úroku z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 80 000,- Eur od 16. 08. 2013 (t.j. dňom nasledujúcim po dni splatnosti dlhu žalovaného dohodnutého v zmluve o pôžičke) do zaplatenia. Dodal, že žalobu zamietol v časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvného úroku vo výške 2% ročne zo sumy 40 000,- Eur od 08. 02. 2013 do zaplatenia a zo sumy 40 000,- Eur od 12. 02. 2013 do zaplatenia nad rámec priznaného úroku vo výške 2% zo sumy 80 000,- Eur.

19. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „C. s. p.“) podľa pomeru úspechu strán sporu vo veci s odôvodnením, že žalobca bol v konaní plne úspešný čo do uplatneného nároku, žaloba bola zamietnutá iba v časti časového rozsahu zmluvného úročenia dlžnej sumy, vo zvyšnej časti jej bolo vyhovené v celom rozsahu. Súd prvej inštancie dodal, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením prvoinštančného súdu po právoplatnosti rozsudku v súlade s § 262 ods. 2 C. s. p.

20. Proti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom vyhovení žalobe a proti III. výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Rozhodnutie považoval za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a), b), f) a h) C. s. p., t. j. z dôvodov, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. Porušenie práva na spravodlivý proces videl žalovaný v prvom rade v tom, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí neuviedol, ako dospel k výške zmluvnej pokuty, z výroku jeho rozhodnutia nie je zrejmé, za aké obdobie ju určil vzhľadom na zmluvné dojednanie o výške zmluvnej pokuty spôsobom 0,025% z nesplatenej čiastky za každý deň omeškania. Žalovaný mal preto za to, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne a nepreskúmateľné.

22. Ďalej videl žalovaný porušenie práva na spravodlivý proces v tom, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s jeho námietkou, že dojednanie o zmluvnom úroku v zmluve o pôžičke je neurčité, a preto neplatné v zmysle § 37 ods. 1 O. z., pretože z neho nevyplýva, za aké obdobie je žalovaný povinný tento úrok zaplatiť, či za každý deň, týždeň, rok. Z rovnakého dôvodu považoval žalovaný za neurčitý aj I. výrok napadnutého rozsudku o určení zmluvného úroku vo výške 2% z 80 000,- Eur.

23. Napokon porušenie práva na spravodlivý proces videl žalovaný aj v tom, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s argumentáciou žalovaného týkajúcou sa zmätočnosti určenia zmluvného typu záväzkového vzťahu, či sa jednalo o zmluvu o pôžičke, alebo zmluvu o budúcej zmluve o pôžičke, na základe ktorej sa žalobca zaviazal v budúcnosti poskytnúť pôžičku.

24. Žalovaný mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne a nedostatočne zistil skutkový stav, keď konštatoval, že zo zmluvy o pôžičke zo dňa 07. 02. 2013 bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 80 000,- Eur. V tento deň bola poskytnutá len suma 40 000,- Eur, preto žalovaný s dôrazom na to, že zmluva o pôžičke je reálnym kontraktom bol názoru, že súd prvej inštancie nemohol žalobcovi priznať nárok na zaplatenie sumy 80 000,- Eur. Sám žalobca tvrdí, že až dňa 11. 02. 2013 bola žalovanému poskytnutá ďalšia suma 40 000,- Eur, kde ide pravdepodobne o druhú pôžičku (alebo iný právny dôvod vzniku záväzku) ako samostatný nárok žalobcu, ktorý však nebol v tomto konaní uplatňovaný a pravdepodobne na žalobcu ani platne postúpený.

25. S prihliadnutím na uvedené žalovaný už v konaní pred súdom prvej inštancie argumentoval, že žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia v spore, nakoľko zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 07. 12. 2017 vôbec nešpecifikuje pohľadávku, ktorá je predmetom postúpenia, nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu, čím nebola splnená procesná podmienka.

26. Žalovaný mal taktiež za to, že nemohol platne uznať neexistujúci záväzok vo výške 80 000,- Eur, ak zo zmluvy o pôžičke zo dňa 07. 02. 2013 záväzok v takejto výške nevznikol.

27. Pokiaľ ide o III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania, žalovaný bol názoru, že ak súd II. výrokom rozsudku v akejkoľvek časti žalobu zamietol, potom nemohol priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

28. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu aj vo zvyšnom rozsahu zamietol, alebo aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

29. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdiť a priznať žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

30. Ohľadne žalovaným namietanej nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie o tom, ako súd dospel k výške zmluvnej pokuty poukázal žalobca na bod 10. odôvodnenia rozsudku, kde sa uvádza: „Príslušenstvo pohľadávky, ktorá nebola do dňa podpísania zmluvy o postúpení pohľadávky zaplatená, bolo v zmluve o pôžičke dohodnuté nasledovne: ...zmluvná pokuta vo výške 0,025% ročne zo sumy 80 000,- Eur za každý deň omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti pôžičky t.j. odo dňa 16.

08. 2013 do dňa jej zaplataenia...“, pričom žalobca si uplatnil nárok na zmluvnú pokutu vo výške 0,025% denne zo sumy 80 000,- Eur od 16. 08. 2013 do 19. 02. 2018, t.j. 32 980,- Eur. Tento výpočet bol v prvoinštančnom konaní niekoľkokrát prezentovaný a žalovaný o ňom mal preukázateľne vedomosť.

31. S námietkami žalovaného ohľadne zmluvného úroku sa podľa žalobcu súd prvej inštancie dôkladne vysporiadal v bode 29. odôvodnenia rozsudku, kde uviedol: „Zmluvné strany v zmluve o pôžičke zo dňa 07. 02. 2013 v bode 2.3 zmluvy dohodli záväzok žalovaného zaplatiť veriteľovi za poskytnutie pôžičky úrok vo výške 2%. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvné strany nedohodli časový rozsah úročenia. Preto súd žalobcovi priznal nárok na zaplataenie zmluvného úroku 2% zo sumy 80.000,- Eur.“ Súd teda žalobcovi priznal zmluvný úrok v sume 1 600,- Eur. Keďže súd ustálil, že zmluvné strany si nedohodli časový rozsah úročenia, je námietka žalovaného, že mu nie je zrejmé, za aké obdobie je povinný platiť zmluvnú pokutu (žalobca mal zrejme na mysli zmluvný úrok - poznámka odvolacieho súdu) nedôvodná.

32. Podľa žalobcu súd prvej inštancie ustálil právny dôvod vzniku záväzkového vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, keď napr. v bode 25. odôvodnenia rozsudku uvádza: „V konaní mal súd preukázanú skutočnosť, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 7.2.2013 zmluvu o pôžičke...“ Skutočnosť, že medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená písomná zmluva o pôžičke potvrdil aj sám žalovaný na pojednávaní. Jej predmetom bolo poskytnutie pôžičky vo výške 80 000,- Eur za podmienok dohodnutých a schválených zmluvnými stranami, t.j. okrem iného v dvoch častiach po 40 000,- Eur, pričom prvú časť obdržal žalovaný dňa 07. 02. 2013 a druhú časť 11. 02. 2013. Preto si žalobca v konaní z titulu zmluvy o pôžičke uplatnil nárok na zaplataenie sumy 80 000,- Eur, nie len nárok na zaplataenie sumy 40 000,- Eur z „prvej pôžičky“, ako tvrdí žalovaný a súd prvej inštancie mu teda nepriznal viac, ako si peticite požadoval.

33. Súd prvej inštancie sa podľa žalobcu dostatočne zaberá aj aktívnou vecnou legitimitáciou žalobcu, keď ustálil, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 07. 12. 2017 je platná. Tento záver platí aj pre uznanie dlhu zo dňa 22. 06. 2016, čím došlo k prolongácii premlčacej doby na uplataenie nároku.

34. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania, podľa výpočtov žalobcu súd prvej inštancie priznal žalobcovi ku dňu vyhlásenia rozsudku (16. 07. 2020) sumu 145 030,41 Eur a žalobu čiastočne zamietol v sume 10 292,60 Eur zodpovedajúcej časovému rozsahu zmluvného úročenia dlžnej sumy. Žalobca mal teda v konaní úspech vo veci v rozsahu 94%. Preto mal za to, že jeho neúspech v konaní je iba veľmi nepatrný, a preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa nároku na náhradu trov konania správne.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené považoval žalobca odvolanie žalovaného za nedôvodné.

36. Žalovaný v odvolacej replike trval na tom, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný v otázke výšky žalobcovi priznanej zmluvnej pokuty. Uviedol, že nestačí, že žalobca v priebehu konania uviedol spôsob jej výpočtu, tento musí uviesť súd. Taktiež trval na tom, že v rozsudku absentuje právne zdôvodnenie, na základe čoho súd prvej inštancie posúdil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako založený zo zmluvy o pôžičke s dôrazom na to, že dôležitý je obsah zmluvy, nie jej formálne označenie.

37. V odvolacej replike žalovaný následne zopakoval svoju argumentáciu o spotrebiteľskom charaktere zmluvy z prvoinštančného konania, ktorú však v samotnom odvolaní neuviedol. Pre posúdenie zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným ako spotrebiteľského je podľa žalovaného nepodstatná argumentácia žalobcu, že jeho právny predchodca pri poskytnutí pôžičky nekonal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pretože potom by nebankové spoločnosti v snahe vyhnúť sa legislatívnej ochrane spotrebiteľov poskytovali týmto úvery bez oprávnenia. Zo skutočnosti, že právny predchodca žalobcu nedisponoval oprávnením poskytovať spotrebiteľské úvery žalovaný vyvodil absolútnu neplatnosť zmluvy o pôžičke a v nadväznosti na to aj uznania dlhu a zmluvy o postúpení pohľadávky s príslušenstvom, čím opätovne spochybňoval aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v tomto spore. Podľa názoru žalovaného jediný platný právny dôvod pohľadávky vo výške 80 000,- Eur je bezdôvodné obohatenie, ktorého vydania sa však môže domáhať len spoločnosť M., spol. s r.o.

38. Aj keď žalovaný považoval zmluvu o pôžičke za neplatnú, argumentoval podporne s poukazom na ust. § 1 ods. 3 písm. f), § 2 písm. a) a c), § 24 ods. 1, § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“) tým, že pôžička je bezúročná a bez poplatkov, pretože právny predchodca žalobcu pred uzavretím zmluvy neskúmal bonitu žalovaného, jeho schopnosť splatiť požičanú sumu a zmluva neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov.

39. Napokon žalovaný v odvolacej replike ohľadne nároku na náhradu trov konania žiadal v prípade jeho neúspechu vo veci samej aplikovať ust. § 257 C. s. p. vzhľadom na jeho postavenie ako nemajetného spotrebiteľa vo vzťahu k podnikajúcej právnickej osobe zastúpenej advokátskou kanceláriou, čo považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa.

40. Žalobca v odvolacej duplike trval na to, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie ohľadne zmluvnej pokuty v spojení so žalobou (návrhom na vydanie platobného rozkazu) je postačujúce. Taktiež zopakoval argumentáciu z vyjadrenia k odvolaniu ohľadne ustálenia zmluvného typu, z ktorého zmluvný vzťah vzišiel ako zmluvy o pôžičke s poukazom na jej obsah a ust. § 657 a § 658 O. z.

41. K novovznesenej argumentácii žalovaného ohľadne spotrebiteľského charakteru vzťahu zo zmluvy o pôžičke žalobca zopakoval svoju argumentáciu z prvoinštančného konania, že jeho právny predchodca nekonal v postavení dodávateľa, pretože poskytovanie peňažných prostriedkov nie je predmetom jeho podnikateľskej činnosti, neposkytuje pôžičky pravidelne a za účelom dosiahnutia zisku, pôžičku poskytol len výnimočne na základe prosby žalovaného a jeho známosti v spoločnosti M., spol. s r.o., čo vyplýva z priloženej komunikácie a potvrdil aj žalovaný na pojednávaní. Právnickej osobe ako entite s právnou subjektivitou nevyplýva zo zákona žiadne obmedzenie uzatvárať zmluvné typy podľa Občianskeho zákonníka. Zároveň sa na danú zmluvu nevzťahuje zákon o spotrebiteľských úveroch, pretože v zmysle jeho § 1 ods. 3 písm. f) nie je spotrebiteľským úverom pôžička prevyšujúca v úhrne sumu 75 000,- Eur za obdobie 12 mesiacov. Preto žalobca uzavrel, že zmluva o pôžičke, uznanie dlhu a zmluva o postúpení pohľadávky sú platné a žalobca má aktívnu vecnú legitimáciu v tomto spore.

42. Ohľadne trov konania mal žalobca za to, že dôvody uvádzané žalovaným nie sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo možné výnimočne náhradu trov konania úspešnému žalobcovi nepriznať. Taktiež poukázal na ustálenú judikatúru (R 24/1964), podľa ktorej súd je povinný všímať si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní. Žalovaný zavinil trovy konania z dôvodu nesplnenia jeho záväzku a v priebehu konania neustále predkladal nedôvodné námietky a uvádzal opakujúce sa a zavádzajúce tvrdenia s cieľom predĺžiť súdne konanie a oddialiť tak povinnosť splniť svoj záväzok.

43. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p. z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a mimo nich v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok v zmysle § 380 ods. 2 C. s. p., ktoré vady nezistil, bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. z dôvodu, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a prejednanie veci na odvolacom pojednávaní nevyžadoval dôležitý verejný záujem. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k názoru, že I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej je vecne správny a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. potvrdiť. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie vzťahujúcim sa na tento výrok a na toto poukazuje. Na zdôraznenie jeho vecnej správnosti reagujúc na odvolacie dôvody žalovaného uvádza nasledovné:

44. Možno dať odvolateľovi za pravdu v tom, že rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje vo svojom odôvodnení spôsob výpočtu zmluvnej pokuty, t.j. nie je z neho zrejmé, ako súd prvej inštancie dospel k výške priznanej zmluvnej pokuty. V tejto časti je teda rozsudok súdu prvej inštancie nepreskúmateľný, nedáva odpoveď na uvedenú otázku, čím došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Na druhej strane tento nedostatok možno napraviť v odvolacom konaní, ktorý tvorí s prvoinštančným jeden celok, preto odvolací súd nepristúpil v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) C. s. p. a contrario k zrušeniu I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie a postupom podľa § 387 ods. 3 C. s. p. dopĺňa odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie (bod 28.) tak, že zmluvná pokuta v zmysle žalobného návrhu, prednesov žalobcu v prvoinštančnom konaní a zmluvného dojednanja priznaná súdom prvej inštancie činí 0,025% denne zo sumy 80 000,- Eur od prvého dňa omeškania s jej vrátením, t.j. od 16. 08. 2013 do 19. 02.

2018, t.j. sumu 32 980,- Eur. Odvolací súd uvádza, že spôsob výpočtu nie je súčasťou výrokovej časti rozsudku súdu, tam sa uvádza, len výška priznaných nárokov, ale jeho odôvodnenia.

45. K porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces z ostatných ním uvádzaných dôvodov podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo.

46. Zhodne so žalobcom má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dostatočným spôsobom uviedol v bode 29. odôvodnenia svojho rozhodnutia, na základe čoho priznal žalobcovi jednorazový zmluvný úrok vo výške 2% zo sumy 80 000,- Eur, t.j. sumu 1 600,- Eur. Zákonná úprava v § 658 ods. 1 O. z. bližšie neurčuje, či sa má zmluvný úrok dojednať za určité časové obdobie, alebo sa môže dojednať aj ako jednorazová pevná suma. Nakoľko teda neobsahuje v tomto smere obmedzenie zmluvnej voľnosti strán, strany si mohli dojednať aj jednorazový zmluvný úrok vyjadrený percentuálne z požičanej sumy.

47. Súd prvej inštancie taktiež uviedol dostatočné dôvody, pre ktoré záväzkový právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným považuje za vzťah zo zmluvy o pôžičke. Skutočnosť, že zmluva o pôžičke je reálnym kontraktom nevylučuje, že podmienky postupného čerpania pôžičky sa dohodnú písomne v zmluve podpísanej zmluvnými stranami dňa 07. 02. 2013. Samotné poskytnutie pôžičky žalovanému v dvoch častiach dňa 07. 02. 2013 a 11. 02. 2013 žalovanému možno považovať za naplnenie dohodnutých podmienok zmluvy, na základe čoho možno právny vzťah kvalifikovať ako vzniknutý zo zmluvy o pôžičke. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Cdo 4047/2008 zo dňa 16. 12. 2009 (vychádzajúci z rovnakej právnej úpravy zmluvy o pôžičke ako na Slovensku), podľa ktorého: „Zmluva o pôžičke má reálny (nie len konsenzuálny) charakter. Vznik pôžičky predpokladá nielen dohodu strán, ale aj skutočné odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi. Ako pre každú zmluvu je aj pre zmluvu o pôžičke nevyhnutným predpokladom zhodná vôľa oboch strán (konsenzus). Akonáhle je zmluva na základe ponuky a prijatia uzavretá“ (v tomto prípade 07. 02. 2013 - poznámka odvolacieho súdu), „vzniká medzi stranami záväzný právny vzťah, ktorého obsahom sú dojednané práva a povinnosti, ale až odovzdaním veci dlžníkovi sa tento vzťah medzi nimi stáva právnym vzťahom z pôžičky. Pôžička sa radí k tzv. reálnym kontraktom, kedy okrem samotného uzavretia zmluvy je potrebný ešte ďalší úkon - odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi. Teda nielen jednoduchou zmluvnou dohodou, ale aj odovzdaním predmetu pôžičky vzniká dlžníkovi záväzok vrátiť veriteľovi to, čo mu bolo požičané, a tomu zodpovedajúce právo veriteľa požadovať vrátenie pôžičky. Pri peňažnej pôžičke môže dôjsť k odovzdaniu požičanej sumy aj bezhotovostným prevodom na účet dlžníka. Kým nedošlo k odovzdaniu peňazí, či k bezhotovostnému prevodu dohodnutej sumy, nevznikol medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky.“

48. Preto neobstojí ani argumentácia žalovaného, že nemohol platne uznať neexistujúci záväzok vo výške 80 000,- Eur zo zmluvy o pôžičke zo dňa 07. 02. 2013. Vzhľadom na vyššie uvedené záväzok v takejto výške a z uvedeného právneho dôvodu existoval.

49. Taktiež nie je pravdou, že by zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 07. 12. 2017 vôbec nešpecifikovala pohľadávku, ktorá je predmetom postúpenia. V nadväznosti na závery uvedené v bode 47. tohto odôvodnenia je pohľadávka vrátane jej príslušenstva (úroku, zmluvnej pokuty a úroku z omeškania) a dôvod jej vzniku špecifikovaná v článku I. zmluvy.

50. Argumentáciu ohľadne spotrebiteľského charakteru zmluvy o pôžičke a právneho vzťahu ňou založeného (hoci uvedenú v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorou sa súd prvej inštancie vysporiadal) vzniesol žalovaný v odvolacom konaní až v odvolacej replike zo dňa 22. 10. 2020, kedy bola podaná na pošte. Odvolacie dôvody však v zmysle § 365 ods. 3 C. s. p. v spojení s § 362 ods. 1 C. s. p. a § 121 ods. 4 C. s. p. možno meniť a dopĺňať len do uplynutia 15-dňovej lehoty na podanie odvolania, pričom táto uplynula dňom 14. 09. 2020 (28. 08. 2020 bol žalovanému doručený rozsudok súdu prvej inštancie). Napriek uvedenému sa aj v tejto otázke odvolací súd stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a len dopĺňa, že oprávnenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov, či pôžičiek sa nevyžaduje v prípade, ak ojedinele jeden súkromnoprávny subjekt bez ohľadu na to, či sa jedná o právnickú osobu, alebo fyzickú osobu poskytne druhému súkromnoprávnemu subjektu pôžičku v zmysle § 657 O. z. Okolnosti prípadu, kedy sám žalovaný v konaní vypovedal, že cez známeho si vybavil poskytnutie pôžičky od právneho predchodcu žalobcu nasvedčujú tomu, že sa jednalo o ojedinelé poskytnutie pôžičky a naopak nič nenasvedčuje tomu, že by právny predchodca žalobcu poskytoval pôžičky pravidelne, či často. Ani argumentácia žalovaného ohľadne nebankových subjektov

nie je namieste, pretože tieto poskytujú množstvo úverov, či pôžičiek, nejedná sa o ojedinelé poskytnutie pôžičky. Preto nie je dôvodná ani argumentácia žalovaného o absolútnej neplatnosti zmluvy o pôžičke a na ňu nadväzujúcich právnych úkonov - uznania dlhu a zmluvy o postúpení pohľadávky a o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore.

51. Taktiež právna úprava citovaná žalovaným zo zákona o spotrebiteľských úveroch hovoriaca o tom, kedy sa aplikujú niektoré jeho ustanovenia aj na nespotebiteľský úver sa v tomto prípade nepoužije, pretože z nej vyplýva, že na jej aplikáciu sa okrem iného vyžaduje, aby nespotebiteľský úver bol poskytnutý iným veriteľom, ktorým je v zmysle § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky. Z dôvodov uvedených vyššie právny predchodca žalobcu iným veriteľom nie je.

52. Vzhľadom na uvedené ani odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p. (pokiaľ ide o I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej) neboli uplatnené dôvodne.

53. Napokon odvolací súd dodáva, že žalovaný sa mylne domnieva, že aktívna vecná legitímácia žalobcu je procesnou podmienkou konania. Vecná legitímácia strany sporu, či už aktívna alebo pasívna musí v zásade vyplývať z hmotného práva a z hmotnoprávnych úkonov. Aktívnu vecnú legitímáciu v súdnom spore má ten, kto je nositeľom hmotného práva, pasívnu ten, kto je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, uloženia ktorej sa žalobca žalobou domáha. Aktívna vecná legitímácia žalobcu v tomto spore vyplýva napr. z ust. § 657, § 658 ods. 1, § 544 a § 524, § 526 O. z., zo zmluvy o pôžičke a zmluvy o postúpení pohľadávky. Nejedná sa teda o procesnú podmienku konania, ktorá vyplýva z procesnoprávnych predpisov, v tomto konaní z Civilného sporového poriadku. Procesné podmienky sú také podmienky konania, ktoré musia byť dané, aby súd mohol vôbec o žalobe konať a rozhodnúť, t.j. sa ňou vôbec zaoberať po vecnej stránke. Preto ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a) C. s. p. nebol uplatnený dôvodne.

54. Ohľadne nároku na náhradu trov konania odvolací súd uvádza nasledovné:

55. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalobcu, že v tomto prípade nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by prichádzalo do úvahy výnimočné nepriznanie nároku na náhradu trov konania (viac) úspešnej strane sporu aj s ohľadom na judikát citovaný žalobcom. Dôvody pre aplikáciu ust. § 257 C. s. p. je potrebné hľadať v okolnostiach prípadu a na strane strán sporu. Len samotná okolnosť, že žalobca je právnickou osobou zastúpenou advokátom a žalovaný fyzickou osobou nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa, a to ani v prípade, ak by mal žalovaný v tomto konaní postavenie spotrebiteľa (ktoré nemá). Takýchto súdnych sporov je mnoho, nejedná sa o nič výnimočné. Ani prípadná nemajetnosť strany sporu nie je dôvodom na nepriznanie nároku na náhradu trov konania. Žalovaný prispel jednak k vzniku sporu tým, že nezaplatil pohľadávku žalobcu riadne a včas a taktiež prispel aj k vedeniu a dĺžke súdneho konania vznášaním množstva námietok proti nárokom žalobcu uplatneným žalobou. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v tejto posudzovanej veci nevzhladol dôvody na aplikáciu ust. § 257 C. s. p., t.j. výnimočnosť prípadu, ani dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v okolnostiach prípadu, ako sú neprimeraná tvrdosť spočívajúca v nespravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu (podiel na vzniku a dlhom trvaní toho súdneho sporu mal žalovaný), zložitnosť doposiaľ neriešenej právnej problematiky, ani v okolnostiach (pomeroch) na strane strán sporu.

56. Na druhej strane za opodstatnenú považuje odvolací súd odvoláciu námietku žalovaného, že v prípade čiastočného zamietnutia žaloby nemohol byť žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Čiastočný neúspech žalobcu spočíva v zamietnutí žaloby v časti zmluvného úroku uplatneného žalobou, ktorý prevyšuje sumu 1 600,- Eur. Žalobca taktiež zavinil konkludentné zastavenie konania v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- Eur v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov, čo sa započítava do neúspechu žalobcu.

57. Preto odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania nasledovne:

58. Ku dňu vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu (26. 01. 2022) činí celková priznaná suma pohľadávky s príslušenstvom v spojení s I. výrokom rozsudku súdu prvej inštancie sumu 151 781,10 Eur (istina 80 000,- Eur + zmluvný úrok 1 600,- Eur + zmluvná pokuta 32 980,- Eur + úrok z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 80 000,- Eur od 16. 08. 2013 do 26. 01. 2022, t.j. 37 201,10 Eur) z celkovej žalobcom uplatňovanej sumy 164 568,50 Eur (istina 80 000,- Eur + zmluvný úrok vo výške 2% ročne zo sumy 40 000,- Eur od 08. 02. 2013 do 26. 01. 2022, t.j. 7 178,08 Eur a vo výške 2% ročne zo sumy 40 000,- Eur od 12. 02. 2013 do 26. 01. 2022, t.j. 7 169,32 Eur + zmluvná pokuta vo výške 32 980,- Eur + náklady spojené s uplatnením pohľadávky 40,- Eur + úrok z omeškania vo výške 5,5% ročne zo sumy 80 000,- Eur od 16. 08. 2013 do 26. 01. 2022, t.j. 37 201,10 Eur), čo predstavuje pomer 92,23 % úspechu žalobcu ku 7,77 % úspechu žalovaného, čo nemožno považovať za neúspech žalobcu v nepatrnej časti. Po započítaní úspechu žalovaného do úspechu žalobcu patrí viac úspešnému žalobcovi pomerná náhrada trov konania vo výške 84,46 %. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie v zmysle § 388 C. s. p. a rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

59. Čiastočný neúspech žalobcu v odvolacom konaní spočíva v čiastočnej dôvodnosti odvolania žalovaného proti III. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania. Vo vzťahu k nedôvodnosti odvolania žalovaného proti I. výroku vo veci samej však čiastočný neúspech žalobcu možno považovať za nepatrný, keďže ťažisková argumentácia žalovaného uvedená v odvolaní smerovala proti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej. Preto odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

60. O výške a prijímateľovi náhrady trov (prvoinštančného a odvolacieho) konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil odvolací súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 C. s. p. od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

61. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).